

Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнське громадське об'єднання
«Українська асоціація економічної кібернетики»
Видавничий національний аграрний університет
Житомирський університет, Воляда
Ніжинський університет, м. Крайів, Воляда
Могилівський державний університет продовольства, Вілорусь
Технологічний університет Таджикистану, м. Душанбе

Львівський національний Тернопільський національний
університет Івана Франка технічний університет Ієні
Франка Івана Пулюя

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

У Міжнародна науково-методична конференція
Форум молодих економістів-кібернетиків
«Моделивання економіки: проблеми, тенденції, досвід»

2-3 жовтня 2014 р.
Львів

Тексти збірки – копії електронних, не редактованих версій авторів.
 Відповідність за точність наведених фактів, цитат, джерел та прізвищ несуть автори.

Моделювання економіки: проблеми, тенденції, досвід : Тези доповідей
 У Міжнародній науково-методичній конференції Форуму молодих економістів-
 кібернетиків, 2-3 жовтня 2014 року, м. Львів / відпов. ред. Вовк В.М. –
 Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2014. – 129 с.

У збірнику наведено тези доповідей студентів, аспірантів та вчених
 вищих навчальних закладів і наукових закладів України щодо розробки
 напрямків розвитку економічної кібернетики – науки про управління
 економікою. Вони стануть значним внеском у розробку нових механізмів
 управління економікою через моделювання економічних процесів,
 застосування інформаційних технологій в економіці та у розв'язанні проблем
 підготовки фахівців з економічної кібернетики.

Збірник буде корисним фахівцям з управління економічними об'єктами,
 викладачам, науковцям та студентам.

Відповідальний за випуск: д.е.н., проф. Вовк В.М.

ЗМІСТ

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКО-ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ		
Автори	Тема	№
Дрогомирська З.Б.	Модель управління податковим навантаженням підприємства	7
Бурденюк І.І.	Економіко-математичне моделювання в управлінні інноваційним розвитком агропромислового	9
Вовк В.М.	Оптимізація вибору сценарію реалізації проекту	11
Дануца Т.І.	Динамічні можливості переваг та завад пов'язані з ними	13
Долінська І.А.	Моделі поведінки споживача за умов різних систем припущень	15
Гринчуцька С.В.	Формування інноваційних стратегій підприємств: проблеми та шляхи вирішення	17
Жук М.О., Здрок В.В.	Задача вибору оптимального рівня споживання домогосподарством	18
Зомчак І.М.	Еколого-економічна модель оптимізації прибутку виробника з штрафними санкціями	21
Кузь Т.І.	Імітаційне моделювання економічних процесів на підприємствах машинобудівної галузі	23
Мельничук А.Б., Ушкаленко І.М.	Моделювання управління інвестиційною діяльністю агропромислового підприємства	24
Мороз І.М.	Теоретико-ігрове моделювання конкурентоспроможності українських підприємств	27
Рамазанов С.К.	Динамічна нелінійна управляема модель ефективності розвитку в складних інтегральних системах	30
Рогатинський Р.М., Гарматій Н.М., Хімич І.Г.	Моделювання стратегій комерційних банків інструментарієм кластерного аналізу	32
Терещук А.А., Ушкаленко І.М.	Моделювання виробничої структури сільськогосподарського підприємства на основі інформаційних технологій	34
Ушкаленко І.М.	Моделювання інвестиційних проектів організації сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів	36
Шелудько О.В.	Моделювання технічної ефективності економіко-виробничих систем	38

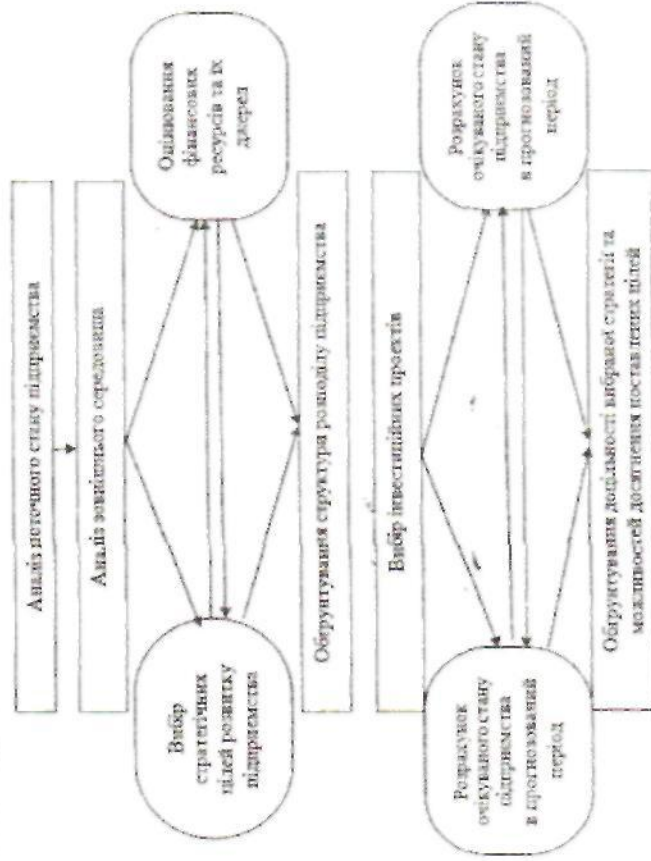

Рис. 1. Формування інвестиційної стратегії аграрного підприємства
 Для реалізації концепції моделювання процесів управління інвестиційною діяльністю сільськогосподарського підприємства використовується ряд інструментів: моделі оцінки фінансового стану підприємства, прогнозні моделі стану ринку, моделі оновлення основних засобів, моделі вибору інвестиційних ресурсів, моделі вибору інвестиційних проектів, моделі оцінки приєднаності мережевого планування і управління, моделі оцінки результатів [3].

- Доцільність інвестиційної стратегії визначають за такими критеріями:
- узгодженість з фінансовими ресурсами, що можуть бути спрямовані на інвестиції;
  - узгодженість результатів і реальних витрат на їх досягнення;
  - терміни досягнення встановленої мети;
  - оптимальність послання об'єктованого досягнення потрібної прибутковості та можливих ризиків і невизначеності майбутнього періоду;
  - узгодженість запланованих інвестицій із загальноекономічними умовами зовнішнього для підприємства середовища.

Результативне управління інвестиційною діяльністю сільськогосподарського підприємства забезпечується реалізацією наступних принципів:

Якщо детальніше розглянути процеси виробництва на мікрорівні, можна побачити, що важливою передумовою ритмічності виробничого процесу машинобудівного підприємства є своєчасне і повне забезпечення його необхідними технологічними, трудовими, матеріальними та фінансовими ресурсами. Проте, з огляду на специфіку споживання і можливостей поповнення ресурсів, необхідно створювати запаси. Запасом називають придатний для застосування, але тимчасово не використований певний додатковий обсяг ресурсу. Такими ресурсами можуть бути людські ресурси, матеріали, машини та гроші. На підприємствах машинобудування завдання матеріально-технічного постачання полягає у забезпеченні виробництва матеріальними ресурсами (сировиною, напівфабрикатами, комплектуючими тощо.), запас яких містяться або на центральних складах підприємства, або на складах основних цехів.

УДК 631.164.23:330.142.211

А.Б. Мельничук, І.М. Ушкаленко
 Вінницький національний аграрний університет
**МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
 АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА**
 A. Melnychuk, I. Ushkalenko
**MODELING OF INVESTMENT ACTIVITY OF AGRICULTURAL
 ENTERPRISES**

Інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу у підприємницьку діяльність з метою одержання певного доходу (прибутку). Відновлення матеріально-технічної бази, нарощування обсягів виробництва, освоєння нових видів діяльності є основними причинами, що обумовлюють необхідність інвестицій.

Проблемам дослідження інвестиційних рішень присвячено праці вчених: Г.А. Сіка, В.Н. Беренса, П.М. Хавранєка, О.М. Баранової, Н.О. Спіфанцевої, В.І.Булонської, Л.Я. Малишівської та інших авторів.

На сьогодні оцінювання економічної ефективності проектів є чи не найбільш трудомістким і відповідальним аспектом інвестиційного аналізу. У зв'язку з тим, що цей етап обов'язково пов'язаний із виконанням математичних розрахунків, особливу увагу слід приділяти адекватності методів і критеріїв оцінки, що застосовуються при цьому. Виходячи з цього, серед низки проблем, які існують при управлінні інвестиційною діяльністю на підприємстві є недосконалість та неефективність існуючих методик, а також відсутність застосування новітніх методологічних підходів до оцінки ефективності інвестиційних проектів в умовах розвитку ринкових перетворень в Україні [2].

На рис. 1 представлено інвестиційну стратегію системи вибраних довготермінових шляхів і засобів їх досягнення, що реалізуються в інвестиційній діяльності агропромислового підприємства.

У Міжнародна науково-методична конференція Форум молодих економістів-кібернетиків
"Моделирование экономики: проблемы, тенденции, досвід"

2-3 жовтня 2014 р., м. Львів

- комплексний характер формування управлінських рішень;
- динаміка управління, що враховує зміну факторів зовнішнього середовища, фінансового стану підприємства і т.п.;
- тобто облік альтернативних можливостей дій;
- орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства [1].

Структурне і якісне оновлення виробництва й створення ринкової інфраструктури відбуваються практично повністю шляхом і за рахунок інвестування. Головна мета моделювання процесів управлінської діяльності є виявлення тих явищ та процесів, які впливають на інвестиційну привабливість. Як і будь-яке економічне явище, інвестиційна привабливість характеризується певними показниками, перелік яких зумовлюється об'єктом інвестування. Для цього використовуються синтетичні показники, що узагальнено характеризують виробничі, економічні та соціальні результати операційної, інвестиційно-фінансової та комерційної діяльності підприємства, інтегральною формою яких є загальна рейтингова оцінка.

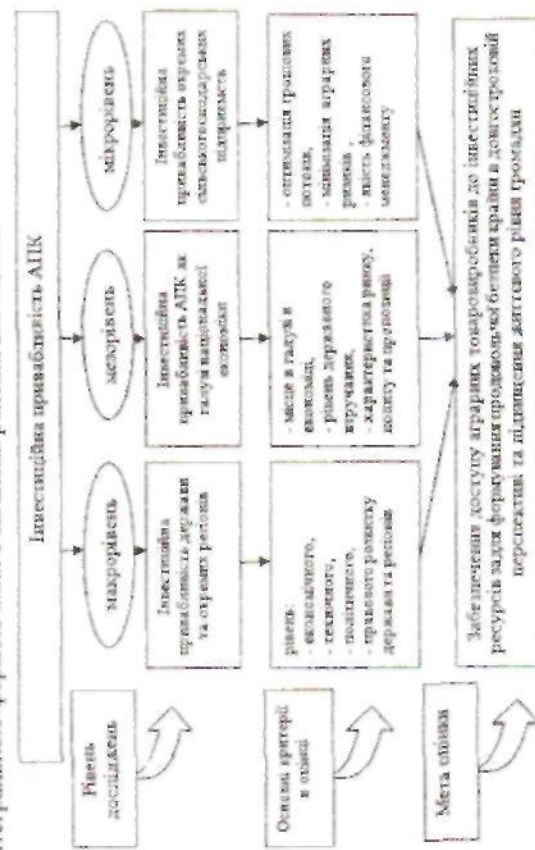

Рис. 2. Концепція інвестиційної привабливості

Використана концепція інвестиційної привабливості повинна проводитися на двох рівнях: на рівні підприємства і на рівні галузі. Якщо привабливість підприємства можна оцінити за показниками його діяльності, то для оцінки привабливості галузі потрібно проводити комплексне дослідження, яке повинно враховувати аналіз діяльності підприємств галузі та вплив факторів на діяльність підприємств у галузі. Оцінку впливу факторів

У Міжнародна науково-методична конференція Форум молодих економістів-кібернетиків
"Моделирование экономики: проблемы, тенденции, досвід"

2-3 жовтня 2014 р., м. Львів

найдоцільніше проводити методом економіко-математичного моделювання та експертних оцінок.

Таким чином, допрацьовані підходи до формування концепцій моделювання процесів управління інвестиційною діяльністю дозволяють створити систему моделювання та прогнозування за критеріями узгодженості та оптимальності, а також врахувати особливості інвестиційної привабливості підприємства АПК.

Література:

1. Баранов О.М., Спіфанцева Н.О. Моделювання процесів управління інвестиційною діяльністю автотранспортного підприємства// Економічні науки. - 2010. - №8. - С. 23-28.
2. Булонська В.І., Малишівська Л.Я. Управління інвестиційною стратегією підприємства як процес формування системи довготермінових цілей інвестиційної діяльності// Науковий вісник ІШТУ України. - 2010. - №20.5. - С. 117-124.

УДК 339.137.24

I.M. Moroz

Науковий керівник: д.е.н., проф. Волк В.М.

Львівський національний університет імені Івана Франка

**ТЕОРЕТИКО-ІГРОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ НПЗ**

I.M. Moroz

**GAME-THEORETIC MODELING OF COMPETITIVENESS OF
UKRAINIAN REFINERIES**

Останні десять років ситуація на вітчизняному ринку нафтопереробки характеризується стрімким падінням, а ринок палива забезпечується через імпортування основної частки нафтопродуктів в Україну. Для розуміння масштабу зменшення об'ємів, достатньо порівняти об'єм виготовленого палива у 2013-му році (3,38 млн. т.) з 2004-м роком (20 млн. т.), коли був зафіксований максимум в новітній історії нафтопереробки в Україні – об'єми виробництва знизились на 83,1% [1, 7]. Заводи сусідніх країн і на Сході, і на Заході активно оновлюються, збільшують глибину переробки і покращують якість. Потрібно проаналізувати модель поведінки українських НПЗ з метою пошуку можливості покращення позицій українського палива на ринку. Відповідно, питання конкурентоспроможності українського палива зараз стоїть дуже гостро, це питання актуальне і потребує ґрунтовного аналізу.

У цій роботі, я хоту наголосити на аналізі динамічної ефективності роботи українських НПЗ. Динамічна ефективність означає обраний баланс між статичною ефективністю введення діяльності підприємством і зростанням ефективності введення діяльності у майбутньому, яке часто пов'язується із вкладенням коштів у науково-дослідницьку роботу з пошуку методів модернізації

Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнське громадське об'єднання
«Українська асоціація економічної кібернетики»
Вінницький національний аграрний університет
Жешувський університет, Польща
Ягелонський університет, м. Краків, Польща
Могилівський державний університет продовольства, Білорусь
Технологічний університет Таджикистану, м. Душанбе

Львівський національний Тернопільський
університет імені Івана національний технічний
Франка університет імені Івана
Пулюя

ПРОГРАМА

V Міжнародна науково-методична конференція
Форум молодих економістів-кібернетиків
“Моделювання економіки: проблеми, тенденції, досвід”

2-3 жовтня 2014 р.

Львів

ПРОГРАМА

V Міжнародної науково-методичної конференції
Форуму молодих економістів-кібернетиків
“Моделювання економіки: проблеми, тенденції, досвід”

2-3 жовтня 2014 р.
Львів

Надписано до друку 26.09.2014
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times». Друк – різнографія.

Видавничий центр Львівського національного університету
імені Івана Франка
79000, м. Львів, вул. Дорошенка, 41
Замовлення № від 68.09.2014р.

ПРОГРАМА ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАНЬ

2 жовтня 2014 року

Урочисте відкриття конференції

1. Привітальне слово заступника голови Львівської обласної ради **П'ятака В.А.**
2. Привітальне слово ректора Львівського національного університету імені Івана Франка, д.ф.н., професора **Мельника В.П.**
3. Привітальне слово декана економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, д.е.н., професора **Панчишина С.М.**
4. Привітальне слово члена-кореспондента НАН України, голови підкомісії економічної кібернетики НМК «Економіка і підприємництво» завідуюча кафедри економічної кібернетики Донецького національного університету, д.е.н., професора **Лисенка Ю.Г.**

ДОПОВІДІ

1. **Вовк В.М.** Оптимізація вибору сценарію реалізації проекту.
2. **Абрамович Н.В.** Моделювання бізнес-процесів у неусталених умовах
3. **Коляденко С.В.** Тенденції глобального цивілізаційного розвитку.
4. **Крупа К. Вл.** Особливості дослідження організаційних змін на підприємстві
5. **Лисенко Ю.Г.** Перспективи розвитку системи підготовки фахівців економістів - кібернетиків.
6. **Рогатинський Р.М.** Оптимізація економічних рішень в умовах нечітких рішень.

1. СЕКЦІЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

СЕКЦІЯ 1

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКО-ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ

Голова секції - д.е.н., професор Вовк В.М. Секретар секції - к.е.н., доцент Артим-Дрогомирецька З.Б.	
Артим-Дрогомирецька З.Б.	Модель управління податковим навантаженням підприємства
Бурденюк І.І.	Економіко-математичне моделювання в управлінні інноваційним розвитком агропромислового підприємства
Вовк В.М.	Оптимізація вибору сценарію реалізації проекту
Дануца Т.І.	Динамічні множини переваг та задачі пов'язані з ними
Долинська І.А.	Моделі поведінки споживача за умов різних систем припущень
Гринчуцька С.В.	Формування інноваційних стратегій підприємств: проблеми та шляхи вирішення
Жук М.О., Здрок В.В.	Задача вибору оптимального рівня споживання домогосподарством
Зомчак Л.М.	Еколого-економічна модель оптимізації прибутку виробника з штрафними санкціями
Кузь Т.І.	Імпліцитне моделювання економічних процесів на підприємствах машинобудівної галузі
Мельничук А.Б., Ушкаленко І.М.	Моделювання управління інвестиційною діяльністю агропромислового підприємства
Мороз І.М.	Теоретико-ігрове моделювання конкурентоспроможності українських ппз
Рамазанов С.К.	Динамічний нелінійний управління моделі ефективності розвитку в складних інтегральних системах
Рогатинський Р.М., Гарматий Н.М., Химич І.Г.	Моделювання стратегій комерційних банків інструментарієм кластерного аналізу
Терещук А.А., Ушкаленко І.М.	Моделювання виробничої структури сільськогосподарського підприємства на основі інформаційних технологій
Ушкаленко І.М.	Моделювання інвестиційних проектів організації сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів
Шелудько О.В.	Моделювання технічної ефективності економіко-виробничих систем